

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00

F: 01 478 40 52

E: gp.arso@gov.si

www.arso.gov.si

Številka: 35400-315/2019-6

Datum: 28. 6. 2019

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja po uradni dolžnosti na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18 in 10/19), na podlagi 220. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) ter na podlagi 110d. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16 in 61/17-GZ, 21/18-ZNorg in 84/18-ZIURKOE) v upravni zadevi odreditve ukrepov za preprečevanje nastanka okoljske škode povzročitelju SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa direktor Matjaž Kranjc, naslednjo

DOPOLNILNO ODLOČBO

Odločba št. 35400-315/2019-2 z dne 27. 6. 2019, s katero je bilo povzročitelju družbi SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: povzročitelj) odrejeno, da mora na lokaciji izvoza vlaka iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1, zaradi izrednega dogodka dne 25. 6. 2019, izvesti preprečevalne ukrepe, se dopolni tako, da se povzročitelju odredi izvajanje dodatnih ukrepov za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode:

1. Povzročitelj mora:
  - nemudoma odstraniti onesnaženi material in tamponski material do skalne podlage na lokaciji izrednega dogodka v predoru in zagotoviti kemijsko analizo tega materiala;
  - zagotoviti preiskavo dosega onesnaženja s prečnimi izkopi čez celotni presek tamponskega materiala od boka do boka predora;
  - v kolikor bi prišlo do pronicanja vode iz stropa ali stene predora na razdalji 50 m na vsako stran od onesnaženega odseka, zagotoviti, da se voda zajame in odvede iz predora.
2. O stroških postopka v upravni zadevi št. 35400-315/2019 bo izdan poseben sklep.

Obrazložitev

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju: naslovni organ), je v skladu s tretjim odstavkom 110d. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-odl.US, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNorg in 84/18-ZIURKOE, v nadaljevanju ZVO-1) dne 27.6.2019 po uradni dolžnosti začela postopek odreditve izvedbe preprečevalnih ukrepov, da se

prepreči možnost nastanka okoljske škode zaradi izrednega dogodka z dne 25.6.2019 ob 14.10 uri v kraju Hrastovlje, Mestna občina Koper, ki je imel za posledico onesnaženje delov okolja, povzročitelju SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju povzročitelj). Povzročitelj je z dopisom št. 70308-3/2019-96 z dne 27.6.2019 naslovni organ obvestil o nastalem izrednem dogodku, naslovni organ je nato izdal odločbo št. 35400-315/2019-2, s katero je povzročitelju odredil izvedbo preprečevalnih ukrepov na lokaciji izvoza vlaka iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1 (relacija Divača – Koper), kot to izhaja iz izreka citirane odločbe.

Iz 7. točke 3. člena ZVO-1 izhaja, da je povzročiteljica ali povzročitelj obremenitve okolja pravna ali fizična oseba, ki neposredno ali posredno, izključno ali hkrati onesnažuje okolje, rabi naravne dobrine ali povzroča tveganje za okolje ali povzroči okoljsko nesrečo ali okoljsko škodo (7. točka 3. člena ZVO-1).

Naslovni organ je ugotovil, da povzročitelj opravlja dejavnost iz točke 9. drugega odstavka 110a. člena ZVO-1, tj. prevoz nevarnega blaga ali onesnaževal po železnici. Kot povzročitelj obremenitve, ki izvaja dejavnost, ki je določena v drugem odstavku 110.a člena ZVO-1, je povzročitelj, skladno s prvim odstavkom 110.a člena ZVO-1 objektivno odgovoren za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode. To glede na četrti odstavek istega člena pomeni, da mora sprejeti in izvesti vse ukrepe za preprečitev nastanka okoljske škode oziroma sanacijo okoljske škode skladno z določbami ZVO-1.

Kot je bilo že pojasnjeno, je povzročitelj z dopisom št. 70308-3/2019-96 z dne 27.6.2019 naslovni organ obvestil, da je pri izvozu vlaka 47882 iz tira 2 na postaji Hrastovlje proti postaji Črnotiče v km 013.990 na kretnici št. 1 prišlo do iztirjenja 6 vagonov, in sicer 6,7,8,9,10 in 11 vagon v sestavi vlaka. Vlak je prevažal nevarne snovi, in sicer kerozin. Sedma cisterna je bila poškodovana, tako da je prišlo do izteka kerozina. Povzročitelj je v zgoraj citiranem dopisu navedel tudi, da se je s strani gasilske brigade Koper preprečil morebitni vžig kerozina. Po tem se je 26.6.2019 začelo s prečrpavanjem kerozina v nadomestne vagone. Nato se je 27.6.2019 začelo z razrezom in odstranjevanjem poškodovanih tovornih vagonov in železniške infrastrukture (tiri, pragovi, drobnotirni material) iz poškodovanega območja progovnega pasu javne železniške infrastrukture. Povzročitelj navaja, da se takoj po razrezu premične in nepremične infrastrukture v večernem času 27.6.2019 načrtuje gradbena sanacija tirne grede v dolžini cca 200 metrov, skupaj 2.000 m².

Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) v prvem in drugem odstavku 144. člena določa, da lahko organ takoj odloči o zadevi po skrajšanem postopku, če gre za nujne ukrepe v javnem interesu, ki jih ni mogoče odlagati, pa so dejstva, na katera se mora opirati odločba, ugotovljena ali vsaj verjetno izkazana. Nujni ukrepi so podani, če obstaja nevarnost za življenje in zdravje ljudi, za javni red in mir, za javno varnost ali za premoženje večje vrednosti. Poleg teh pravno varovane kategorije, ki so podlaga za hitro ukrepanje, ZUP opredeli tudi v tretjem odstavku 18. člena ZUP: možnost nastanka škodljivih posledic za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje. Naslovni organ meni, da gre tudi pri možnosti nastanka škodljivih posledic za naravno oziroma življenjsko okolje (v ta okvir pa pomensko sodi tudi nevarnost nastanka okoljske škode) za okoliščino, v kateri sme upravni organ zaradi varstva javnega interesa v skrajšanem postopku izdati odločbo kot nujni ukrep.

Naslovni organ je dne 28. 6. 2019 s strani Geološkega zavoda Slovenije prejel »Poročilo o spremljavi odstranjevanja onesnažene zemljine 27. 6. 2019« (v nadaljevanju: poročilo) iz katerega izhaja, da so povzročitelj, javni uslužbenci Geološkega zavoda Slovenije, Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano ter Agencije RS za okolje, dne 27. 6. 2019, ko je bila ponesrečena cisterna odstranjena s kraja dogodka, izvedli ogled izkopa na tem mestu. Naslovni organ pojasnjuje, da imata Geološki zavod Slovenije ter Nacionalni laboratorij za

zdravje, okolje in hrano pridobljeno pooblastilo Agencije RS za okolje v skladu s 97. členom ZVO-1.

Iz poročila izhaja, da je bil do globine približno 0,9 m pod tiri nasip iz tolčenca, pomešan z veliko premogovega prahu. Ta material ni bil videti omočen s kerozinom. Od globine 0,9 do približno 1,25 m pod tiri je odložen tamponski material, drobljenec različne granulacije večinoma do 2 cm, vmes tudi večji kamni ali skale. Tampon je zelo zbit, ponekod sprijet kot beton. Pri odvzemu vzorca tega materiala se je videlo, da je močno omočen s kerozinom. Izkop tega materiala s široko ravno žlico, ki je bila na voljo, praktično ni bil možen. Za izkop bi bila potrebna drugačna mehanizacija.

Nadalje iz poročila izhaja, da se je po odstranitvi zbitega tampona v debelini približno 0,25 m pokazala skalna podlaga v dnu predora. Podlaga je bila neravna z veliko izboklin in vdolbin, pri izkopu se odluščijo kosi hribine. Vdolbine so zapolnjene s kerozinom. Gre za majhne luže, tako da črpanje kerozina ni izvedljivo, pač pa se ga da odstranjevati z vpijanem.

Iz poročila izhaja, ocena, da je širina dna predora oz. tampona 4,5 m, in da je omočen v debelini 10 cm, učinkovita poroznost pa 15 %, zato je ocenjeno, da je možno ta trenutek z izkopom zemljine odstraniti vsaj še 1.350 l kerozina. Iz Poročila izhaja, da kerozin počasi odteka, zato je to treba storiti čim prej.

Nadalje iz Poročila izhaja, da izvedba treh preiskovalnih prečnih izkopov praktično ni bila možna, saj so bili tiri položeni in med pragovi je komaj prostor za širino lopate. Ugotovljeno je bilo, da so bili izkopi narejeni le točkovno med tiri in pragovi, kar pa je premalo za zanesljivo oceno, kako daleč se je razširil kerozin. Iz navedenega izhaja, da je treba izvesti presek čez celotni tampon v širini predora do skalne podlage, saj kerozin še naprej pronica v tla.

Naslovni organ je dne 28. 6. 2019 prejel tudi slikovno gradivo s strani uslužbenca Agencije RS za okolje, ki je bil navzoč pri izkopu materiala na območju nastanka izrednega dogodka v predoru, iz katerega je razvidno, da se kerozin nahaja v nižjih plasteh, kot je bilo prvotno izvedena odstranitev materiala.

ZUP v prvem odstavku 220. člena določa, da če pristojni organ ni z odločbo odločil o vseh vprašanjih, ki so bila predmet postopka, lahko izda na predlog stranke ali po uradni dolžnosti posebno odločbo o vprašanjih, ki v že izdani odločbi niso zajeta (dopolnilna odločba). Na podlagi obvestila povzročitelja, da bo odstranil vso vidno kontaminirano zemljino do globine, ko ne bodo več vidne sledi izteklih nevarnih snovi (kerozin) v tla, je naslovni organ v odločbi št. 35400-315/2019-2 z dne 27. 6. 2019 določil ukrepe v zvezi z ravnanjem z odpadki.

Na podlagi predhodno ugotovljenih dejstev je naslovni organ ob upoštevanju 144. člena ZUP odločil kot to izhaja iz točke 1 izreka te odločbe.

V smislu izvajanja preventivnih ukrepov bo Agencija RS za okolje na vplivnem območju nesreče, gorvodno od zajetij Rižanskega vodovoda Koper, hkrati izvajala tudi izredni monitoring podzemne vode zaradi zaščite vodnega vira, ki se uporablja za pitno vodo. V primeru, da se bo onesnaženje podzemne vode razširilo do izvira Rižane, bo Agencija RS za okolje vzpostavila tudi monitoring ekološkega in kemijskega stanja reke Rižane.

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi z 118. členom ZUP je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka v tej upravni zadevi št. 35400-315/2019, zato je bilo odločeno kot to izhaja iz 2. izreka te odločbe. Povzročitelj v skladu s prvim odstavkom 110f. člena ZVO-1 krije stroške preprečevalnih oz. sanacijskih ukrepov izvedenih na podlagi ZVO-1. V skladu s petim odstavkom 110f. člena ZVO-1 ima ministrstvo pravico z odločbo zahtevati povračilo stroškov za izvedbo ukrepov po ZVO-1, ki jih je samo izvedlo in sicer v petih letih od dne, ko so bili izvedeni, oz. od dne, ko je bil ugotovljen povzročitelj okoljske škode.

Četrty odstavek 110.d člena ZVO-1 določa, da pritožba zoper odločbo, izdano na podlagi tega člena, ni dovoljena, mogoče pa je začeti upravni spor. Prvi, drugi in četrty odstavek 224. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – ZUP-UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) določajo, da je odločba, ki se ne more več izpodbijati s pritožbo,

dokončna, od dneva, ko je bila vročena stranki, oziroma od preteka roka za (prostovoljno) izvršitev pa tudi izvršljiva. To pomeni, da mora povzročitelj v postavljenem roku izvršiti obveznosti iz te odločbe ne glede na to, ali bo zoper odločbo sprožil upravni spor.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo pritožba ni dovoljena, dopustno pa je sprožiti upravni spor z vložitvijo tožbe pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, v roku 30 dni po prejemu te odločbe. Tožba se vloži neposredno pisno pri navedenemu sodišču ali se mu pošlje po pošti. Tožbi je poleg odločbe, ki se izpodbija, v izvirniku, prepisu ali kopiji potrebno priložiti tudi po en prepis ali kopijo tožbe za toženca, če je kdo prizadet z upravnim aktom pa tudi zanj.

Postopek vodili:

dr. Janja Turšič
sekretarka

mag. Suzana Rak Zavasnik
podsekretarka

mag. Nataša Petrovčič
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti osebno:

- SŽ – Infrastruktura, d.o.o., Kolodvorska ulica 11, 1000 Ljubljana

Poslati:

- Inšpektorat RS za okolje in prostor, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana, gp.irsop@gov.si